

Raija Aaltonen

Koulutusohjelmat vertailussa:

selvitys informaatio- ja kirjastoalan koulutusohjelmien tutkintorakenteista sekä aine- ja ammattiopintojen sisällöistä

1. Informaatio- ja kirjastoalan koulutusväylät 2002-2003

Informaatioalan koulusrakenne on viime vuosina muuttunut varsin paljon. Opistoasteen koulutus (nk. kirjastomerkonomikoulutus) on poistunut ja uusia koulutusväyliä syntynyt tilalle. Nykyisin tarjotaan tutkintoon johtavaa koulutusta

-**yliopistoissa** (kandidaatin, maisterin, lisensiaatin ja tohtorintutkinto): Tampere, Oulu, Åbo Akademi

-**ammattikorkeakouluissa** (tradenomin tutkinto): Seinäjoki, Turku, Oulu

-**ammattioppilaitoksissa** (merkonomitutkinto informaatio- ja kirjastopalvelujen koulutusohjelma): Liikemiesten kauppaoppilaitos, Keravan ammattiopisto, Päijät-Hämeen koulutuskeskus, Seinäjoen palvelualojen oppilaitos, Valkeakosken ammattiopisto, Joensuun ammatti-instituutti, Jyväskylän kauppaoppilaitos, Heinola-instituutti, Oulun kauppaoppilaitos, Pohjois-Savon ammatillinen instituutti

-**oppisopimuskoulutuksena** (informaatio- ja kirjastopalvelualan ammattitutkinto) valmentavaa koulutusta antavat Liikemiesten kauppaoppilaitos, Keravan ammattiopisto, Seinäjoen palvelualojen oppilaitos ja Valkeakosken ammattiopisto

Ammattiin pätevöittävä koulutusta korkeakoulututkinnon suorittaneille järjestävät vuonna 2003 ainakin seuraavat koulutusyksiköt:

-Helsingin yliopiston tutkimus- ja koulutuskeskus Palmenia (Kirjasto- ja tietopalvelualan pätevöitymiskoulutus, 35ov)

-Turun ammattikorkeakoulu, täydennyskoulutuskeskus (Kirjasto- ja tietopalvelun erikoistumisopinnot 40 ov.)

Informaatiotutkimuksen perusopintoja voi suorittaa myös avoimen korkeakoulun kautta useammassa yliopistossa ja kesäyliopistossa.

Rutiiniluontoisia informaatioalan työtehtäviä varten valmistunee lähivuosina riittävästi ammat-

titaitoisia työntekijöitä perusasteen ammatillisista oppilaitoksista ja oppisopimuskoulutuksella.

Informaatioalan korkeakoulututkinnon suorittaneita tulee työmarkkinoille yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Yliopistosta valmistuvilla on vähintään aineopinnot informaatiotutkimuksessa, osa (noin neljännes valmistuvista), on pääaineopiskelijoita, jotka ovat opiskelleet myös informaatiotutkimuksen syventävät opinnot. Uusi lainsäädäntö, joka antaa kuntatyönantajalle mahdollisuuden päättää, kuinka paljon informaatioalan opintoja kunnallisen kirjaston virkaan valittavalta vaaditaan, saattaa lisätä alalle hakeutumista myös 20-35 opintoviikon informaatiotutkimuksen opinnoilla.

2. Selvityksen tavoitteet

Tässä selvityksessä vertaillaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen informaatioalan tutkintojen sisältöjä. Tarkastelun kohteena ovat sekä tutkintorakenteet että ammattiopintojen sisällöt. Käytännön tavoitteena on ollut laatia taulukko, jonka avulla pystyy tarkistamaan, mitä saman aihealueen opintojaksoja on eri yksiköissä¹. Taulukon pohjalta olen vertaillut eri alojen painotuksia ja pohtinut koulutusyksikköjen painotuseroja ja profiileja. Vertailun tuloksia voi käyttää esim. opetussuunnitelmatyössä.

Selvityksessä mukana olevat koulutusyksiköt ja tutkinnot

Tässä vertailussa on mukana 6 koulutusyksikköä, joissa voi suorittaa maisterin, kandidaatin tai tradenomin tutkinnon informaatio- ja kirjastoalalla eli Oulun, Tampereen ja Åbo Akademin yliopistot sekä Oulun, Seinäjoen ja Turun ammattikorkeakoulut.

Selvityksessä vertaillaan nk. alempia korkeakoulututkintoja, eli kandidaattitutkintoa 120 ov. ja ammattikorkeakoulututkintoa 140 ov. Tutkintojen teoriaopinnot ovat yksiköissä lähes saman laajuiset.

Yliopistotutkintojen rajaaminen kandidaatintutkintoihin johtuu seuraavista syistä. Kandidaatintutkinto ja tradenomitutkinto ovat suunnilleen saman laajuiset tutkinnot, joihin sisältyy useisiin virkoihin vaadittavat aine- tai ammattioinnit. Lisäksi suuri osa yliopistoissa informaatiotutkimusta opiskeleista siirtyy työelämään aineopinnot suorittettuaan. Olen tehnyt vertailuasetelmassa sen oletuksen, että tradenomitutkinnon suorittaneet kilpailevat tulevaisuudessa ainakin osittain niiden yliopistotutkinnon suorittaneiden kanssa, joilla on informaatioalan aineopinnot. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneilla, joilla on informaatiotutkimus pääaineena, on sen sijaan monipuolisemmat mahdollisuudet sijoittua eri tyyppiisiin informaatioalan asiantuntija-, tutkimus- ja johtotehtäviin.

Vertailuaineistot ja niiden tulkinta

Selvitys on tehty oppilaitosten verkosta löytyvien opetussuunnitelmien perusteella, ja pohjana käytin Oulun yliopistossa toukokuussa 2002 pidettyä keskustelutilaisuutta varten laadittuja vertailutaulukoita. Olen kuitenkin ryhmitellyt asioita Oulun papereista poikkeavalla tavalla.

Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen tutkintorakenteen erot aiheuttivat tulkintaongelmia. Olen yrittänyt erottaa johdonmukaisesti ammattikorkeakoulujen ammattioinnoista pois selkeästi kaupalliset tai metodikurssit ja siirtänyt ne perus- ja metodiopintoihin. Vastaavasti olen siirtänyt perusopinnoista sisältönsä puolesta soveltuvia kursseja k&i-opintojen² vertailuun. Kannattaa myös huomata, että Oulun yliopiston ja ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmat ovat vuodelta 2002-03, muiden 2001-02.

3. Koulutuksen painoalat ja kehittämistavoitteet eri yksiköissä

Annettavan koulutuksen sisältöihin ja kurssivalikoimaan vaikuttavat ensi sijassa yksikön määrittelemät koulutuksen tavoitteet ja painoalat sekä opettajaresurssit.

Korkeakoulujen arviointineuvosto teetti vuonna 2001 informaatioalan koulutusyksikköjen arvioinnin (Evaluation, 2002). Arvioinnissa oli viisi informaatiotutkimuksen koulutusyksikköä. Seuraavat yksiköiden painoalojen ja koulutusohjelman tavoitteiden kuvaukset on poimittu yksiköiden arviointia varten tekemistä itsearviointiraporteista³. Seinäjoen ammattikorkeakoulun kuvaus puuttuu, koska se ei ollut mukana itsearvioinnissa.

Oulun yliopisto

Ohjelma pyrkii antamaan koulutusta

- informaatiotyöhön ja ammatteihin (professions), kuten kirjastonhoitajuus ja tietohallinto, mukaan lukien erikoistaidot ja tekniikat kuten tiedon tallennus ja haku, tietohallinnon ja tietojohdantamisen organisaatioissa

- informaatiotutkimuksessa, mukaan lukien tutkimusperinteet ja menetelmälliset lähestymistavat

Ammatillisen ja tieteellisen koulutuksen edellytetään tukevan toisiaan.

Tampereen yliopisto

Laitos kouluttaa ammattilaisia palvelu-, hallinto-, suunnittelu- ja tutkimustehtäviin koko tietohallinnon sektorilla, mukaanlukien kirjasto- ja tietopalvelut. Kasvavat tietohallinnon markkinat sekä yksityisellä että julkisella sektorilla tarvitsevat ammattilaisia joilla on informaatiotutkimuksen tarjoama hyvä (sound) tietämysperusta.

Tutkimuksessa ja opetuksessa laitos keskittyy kolmelle painoalalle, eli tiedonhakuun, tiedonhankintaan ja tietohallintoon. Tietohallinnon yhteydessä kehitetään myös arkisto- ja asiakirjahallintoa.

Åbo Akademi

Opinnot antavat edellytyksiä käsitellä tietoa monesta eri näkökulmasta. Koulutus käsittelee aihealueita kuten tiedonhaku, tiedon laadun arviointi, tiedon organisointi, muokkaaminen, ja varastointi. Myös viestintä ja oppiminen, sekä elektronisten tietoresurssien rakentaminen ovat keskeisiä aihealueita.

Koulutusalan painoalueet ovat

- tietohallinto organisaatioympäristössä (information management)
- tiedon merkitys oppimisprosessissa
- sosiaaliset, kognitiiviset, ja lingvistiset näkökohdat tiedon välityksessä

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Ohjelman painoalat ovat kirjastotyön eri alueet: julkaisujen valinta, aineistonhankinta ja kirjaaminen (listing), tiedonhaku, asiakaspalvelu, kokoelmien hallinta, ja kirjallisuuden ja kulttuurin tuntemus. Koulutusohjelmassa huomioidaan yhtä hyvin perinteiset kuin elektroniset aineistot. Ohjelmassa opiskelija tutustuu alan eri organisaatioihin ja hallintoon sekä alalla vaadittaviin erilaisiin teknisiin

taitoihin. Käytännön harjoittelu tukee kaikkia näitä ydinalueita.

Turun ammattikorkeakoulu

Koulutusohjelman tavoite on kattaa koulutusohjelmassaan kaikki olennaiset kirjasto- ja informaatiopalvelualan ammatilliset taidot ja kouluttaa ammattilaisia, jotka ovat kykeneviä kehittämään ja uudistamaan alaa. Koulutusohjelman alusta (1998) alkaen on luotu ainutlaatuinen profiili ja painoalat perustuvat työelämän asettamiin vaatimuksiin.

1. Tietopalvelujen ja kirjastojen kytkentä oppimiseen. Tavoitteena on laajentaa ja uudistaa kirjasto- ja informaatiopalvelualan ammatti-identiteettiä mentoriksi, joka työskentelee oppimisen ja työelämän verkostoissa (esim. koulukirjastojen mediaspesialistit USA:ssa ja Kanadassa)

2. Tietohallinto. Tavoite on kasvattaa tietopalveluasiantuntijoiden taitoja ja kykyjä kehittämään eri tyyppisten organisaatioiden henkistä pääomaa ja tietohallintoa.

3. On line – tietotuotteet. Tavoite on antaa opiskelijoille taidot ja kyvyt, joita vaaditaan verkkoaineistojen, tiedonlähteiden ja tiedonhakuvälineiden luomiseen, jotta heillä olisi monipuoliset ja siirrettävissä olevat (transferable) taidot myös informaatiopalvelusektorin ulkopuolella työskentelyyn.

4. Työelämän kehitysprojektit. Varsinais-Suomessa ei ole saatavilla tietopalvelualan täydennyskoulutusta, ja yrityksissä sekä erityisesti kunnallisissa kirjastoissa on huomattavaa tarvetta kehittämissprojekteihin henkilökunnan ikärakenteen ja uusien ammattitaitovaatimusten vuoksi. Koulutusohjelmalla on kokemusta täydennyskoulutuksen organisoinnissa.

4. Työelämän asettamat vaatimukset

Informaatioalan yksiköistä jokainen on ilmoittanut tavoitekuvauksessaan jossain muodossa, että koulutusohjelma pyrkii antamaan myös valmiuksia työelämää varten.

Eri puheenvuoroissa (ks. lähdeluettelo) on informaatioalan ammattilaisilta odotettu varsin yleisluonteisia valmiuksia. Yhdellä lauseella kuvattuna työnantajat haluavat töihin hyviä tyyppisiä. Se, mitä toivotaan informaatioalan ammattilaiselta, ei poikkea juurikaan muilta yhteiskuntatieteilijöiltä haetuilta (YHTIS-projekti 2002).

Työnantajan kaipaama hyvä tyyppi hallitsee uuden teknologian ja navigoi sujuvasti tietoverkoissa. Hänellä on hyvä yleissivistys ja informaation luku-

taito. Hän osaa ilmaista itseään suullisesti ja kirjallisesti, ajatella strategisesti, organisoida asioita, johtaa muita ja toimia tiimissä. Lisäksi hänellä on vankka pedagoginen osaaminen.

Oppilaitosten painotukset ja kurssivalikoimat antavat viitteitä siihen, miten työelämän vaatimuksiin on pyritty vastaamaan. Vaatimukset ovat kuitenkin luonteeltaan sen verran epämääräisiä, että ei suoraan voida sanoa tietyn kurssin tai koulutusyksikön tarjoavan parempia työelämävalmiuksia kuin toisen. Käytännössä tämä tullaan näkemään siinä vaiheessa, kun kaikista koulutusyksiköistä valmistuvien määrä on riittävän suuri, jotta voidaan tutkia, mihin valmistuneet ovat sijoittuneet.

5. Tutkintojen rakenne

Kuvio 1 kertoo tutkintorakenteista yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa. Pylväiden poikki kulkeva viiva havainnollistaa nk. yleissivistävien aineiden osuutta tutkinnosta. Yleissivistäviin on laskettu menetelmä- ja kieliopinnot, yliopistojen sivuaineet sekä ammattikorkeakoulujen kaikille yhteiset (pääasiassa kaupalliset) aineet sekä valinnaisaineet. Poikkiviivan yläpuolella oleva osuus tutkinnosta on k&I-alan opintoja.

Yliopistotutkinto koostuu metodiopinnoista (n. 10 ov.), kieliopinnoista (alle 10 ov.), k&i perus- ja aineopinnoista (35-40 ov., mikä sisältää tutkielman ja harjoittelun) sekä vapaasti valittavista sivuaineista (60-65 ov.).

Ammattikorkeakoulututkinnon koostuu perus- ja metodiopinnoista (n. 30 ov. sisältäen myös kaupan ja hallinnon yhteisiä aineita), kieliopinnoista (n. 10 ov.), k&i ammattiopinnoista (n. 60 ov.), tutkielmasta (10 ov.), harjoittelusta (20 ov.) sekä vapaasti valittavista opinnoista (10 ov.).

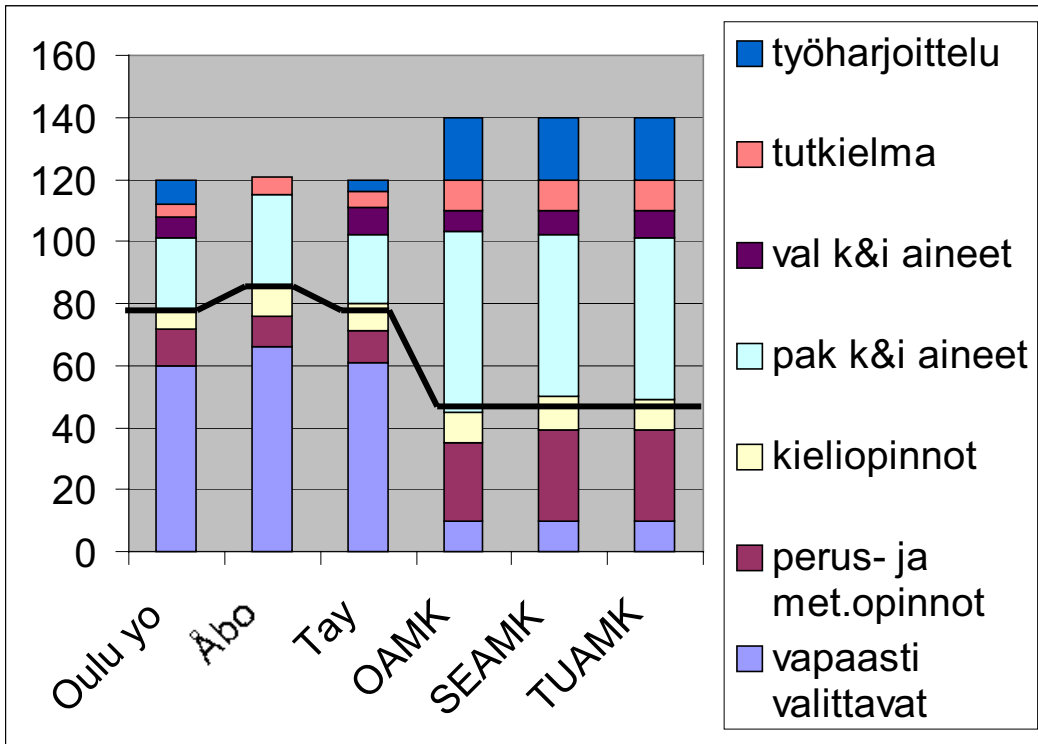
Erot tutkintorakenteissa

Yliopistojen tutkintorakenteet ja ammattikorkeakoulujen tutkintorakenteet poikkeavat selvästi toisistaan, mutta ovat korkeakoulutyypin sisällä lähes identtiset. Tärkeimmät erot näyttäisivät olevan:

1. Valinnaisuus

Yliopiston kandidaatintutkinnossa vapaasti valittavien sivuaineiden osuus on noin puolet. Sivuaaineiden valinta vaikuttaa siis erittäin paljon siihen, millaisiin tehtäviin tutkinto antaa valmiudet. Ammattikorkeakoulututkinnossa vapaasti valittavien opintojen merkitys on vähäinen.

Kuvio 1. Yksikköjen tutkintorakenteet

2. Teoreettinen kirjallisuus ja lukeminen

Yliopistotutkinnossa on kansainvälisen tutkimuskirjallisuuden tenttiminen perinteinen opiskelumuoto. Ammattikorkeakoulututkintoihin ei kuulu laajoja kirjallisuustenttejä.

3. Ammattikäytäntöjen osuus

Ammattikorkeakouluissa on k&i-alan ammattiopintoja huomattavasti suurempi määrä kuin korkeakoulututkinnossa. Suoraan alan ammattikäytäntöihin valmentavia kursseja on runsaammin kuin yliopistoissa esim. julkaisutoiminnasta, kokoelmatyöstä, toimintamuodoista ja hallinnosta. Painotukset vaihtelevat kuitenkin yksiköittäin.

4. Jatko-opiskelumahdollisuudet

Ammattikorkeakoulujen jatkotutkinnot (yliopistojen maisteriohjelmiä vastaavat) ovat vasta kehittyasteella, ja osa jatko-opiskelusta kiinnos-

tuneista hakeutuukin yliopistoihin. Yliopistotutkinnoissa pääaineopiskelijan oletetaan suorittavan pääaineestaan perus-, aine- ja syventävät opinnot. Syventävien opintojen valikoima on monipuolinen ja erikoistumismahdollisuudet hyvät. Voidaankin sanoa, että yliopistoyksiköiden profiloituminen alkaa varsinaisesti vasta syventävien opintojen vaiheessa.

6. Informaatioalan ammattiopinnot tutkinnoissa

Olen seuraavissa luvuissa eriteltyt tutkintoihin sisältyviä informaatioalan aine- ja ammattiopintoja aiheittain. Taulukosta löytyvät myös kurssien nimet ja laajuudet.

Teoreettiset perusvalmiudet

Yleisiä perusteita ja alan teoriaa käsitteleviä jaksot oli eri yksiköissä 11 - 24 opintoviikkoa mukaan lukien ammattikorkeakoulujen 10 opintoviikon tutkielma. Yliopistojen opetustarjonta alkaa perusteiden

Taulukko 1. Tiivistelmä informaatioalan aine- ja ammattiopintojen kaikille yhteisten opintojaksojen jakaantumisessa aiheittain eri yksiköissä.

Yksikkö	OY	TAY	ÅA	Seamk	Tuamk	Oamk
Perus- ja teoriaopinnot	13	6	4	0	2	9
Seminaari ja tutkielma	4	5	6	11	12	15
Dokumenttien tuotanto ja valinta	3	4	6	14	7	8
Kirjastojen työmuodot	0	0	0	3	0	0
Organisaatioiden toiminta ja hallinto	2	0	3	11	9	12
Tietohallinto	0	0	*	2	2	0
Tiedonhaku ja -hankinta	9	12	17	15	10	16
Harjoittelu (kuukausia)	3	3	3	6	6	6

Tilastoyksikkö: opintoviikko

Taulukko 2. Tiivistelmä informaatioalan aine- ja ammattiopintojen valinnaisten opintojaksojen jakaantumisessa aiheittain eri yksiköissä.

Yksikkö	OY	TAY	ÅA	Seamk	Tuamk	Oamk
Perus- ja teoriaopinnot	3	12	4	0	0	0
Dokumenttien tuotanto ja valinta	12	6	0	8	3	6
Kirjastojen työmuodot	11	0	0	8	13	11
Organisaatioiden toiminta ja hallinto	0	7	0	0	0	2
Tietohallinto	3	18	*	0	3	0
Tiedonhaku ja -hankinta	3	11	2	0	0	0
Harjoittelu (opintoviikkoja/ kuukausia)	3	3	3	6	6	6

* = Tietohallinto on Åbo Akademin erikoistumisala, ja opetus on integroitu eri opintokokonaisuuksien sisältöihin.

luennoilla (3-4 ov) ja yleisellä kirjatentillä. Tällaista vastaavaa tarjoaa amk:eista ainoastaan Oulu (kirjasto- ja tietopalvelutoiminnan perusteet, 6 ov.). Jokaisessa yksikössä aine- tai ammattiopintoihin kuuluu myös seminaari ja seminaarityö tai tutkielma.

Dokumenttien tuotanto ja valintaprosessit

Dokumenttien tuotanto ja valintaprosessit sisältää mm. tiedonlähteiden kurssit, julkaisutuotannon mukaan lukien hypermedia sekä kokoelmatyön ja aineistojen käsittelyn.

Kirjastojen työmuodot

Tällä alueella profiilit erottuvat varsin selvästi. Oulun yliopiston sekä Oulun ja Turun ammattikorkeakoulujen valikoimista löytyvät kirjastonhoitajien ammattikoulutuksen ”klassikot” lastenkirjastotyö, musiikkikirjastotyö ja hakeutuva kirjastotoiminta. Oulun yliopiston ja ammattikorkeakoulun kurssivalikoima on täysin identtinen, edellisten lisäksi tarjotaan kurssit asiakaspalvelusta ja käyttäjäkoulutuksesta. Oulussa on järjestetty näitä kursseja myös yksiköitten yhteistyönä.

Organisaatiot ja hallinto

Organisaatiot ja hallinto –alueen kursseihin on otettu selkeästi kirjastohallintoon liittyvät kurssit sekä kirjasto- ja tietohuollon rakennetta ja toimintaa esittelevät kurssit. Ammattikorkeakoulujen kurseista on rajattu pois kaikille kaupan ja hallinnon opiskelijoille yhteiset yritystietouden kurssit. Myös yliopistojen perusteiden kurseilla käsitellään tietohuolto-organisaatioiden toimintaa, mutta tätä osuutta oli mahdoton eritellä.

Informaatioalan lainsäädännöstä kaikki yliopistot tarjoavat valinnaiskurssin, ja ammattikorkeakouluissa yksi tai useampi informaatioalan lainsäädännön kurssi on pakollinen.

Tietohallinto

Tietohallinto on Åbo Akademin erikoistumisala, ja opetus on integroitu eri opintokokonaisuuksien sisältöihin (ks. taulukko 2 alaviite). Tampereen yliopistossa tietohallinnon opetusta on lisätty voimakkaasti 1990-luvulta lähtien. Myös asiakirjahallinto ja arkistotoimi on tässä taulukossa luettu tietohallinnon alaan kuuluviksi.

Tietojärjestelmät, tiedon tallennus ja haku, hankinta ja käyttö, tietoverkot

Kyseessä on varsin laaja aihealue ja useimmissa koulutusyksiköissä tällä alueella onkin sitten runsaasti kursseja. Tiedon tallennuksen ja haun perusteet opetetaan joka yksikössä.

Harjoittelu

Kaikki yksiköt ovat pitäneet ohjelmassaan työharjoittelun. Åbo Akademiassa harjoittelu on siirtynyt valinnaisiin opintoihin v. 2000 lähtien. Yliopistojen harjoittelu-aika on 3 kk ja ammattikorkeakoulujen 6 kk. Suurin ero harjoittelun suhteen näyttääkin olevan siitä saatavien opintoviikkojen määrä. Ammattikorkeakouluissa yhden opintoviikon saa yhdellä harjoitteluviikolla, Oulun yliopistossa kahdella ja Tampereen yliopistossa kolmella.

7. Oppilaitosten profiilit

K&I-aineen sisällä painotukset vaihtelevat yksiköittäin. Jos yritetään etsiä ammattikorkeakoulujen yhteinen ydin, joka erottaa ne yliopistoista, löytynee vastaus kirjastoalan (ja myös yritysten tietopalvelun) käytännön työtehtäviin valmentavien kurssien suu-

remmasta tarjonnasta: dokumenttien valintaprosessista, organisaatioiden toimintamuodoista, hallinto- ja palvelutehtävistä. Vastaavaa yhteistä ydintä ei löydy yliopistojen aineopinnoissa, vaan yliopistoyksikköjä yhdistävät enemmän tutkintorakenteet, tieteellinen kirjallisuus ja jatko-opiskelutarjonta.

8. Johtopäätökset

Amk-tutkinnon ja korkeakoulututkinnon suorittaneet tulevat kilpailemaan osittain samoilla työmarkkinoilla.

Tutkinnon rakenne on nähdäkseni avainsana vertailtaessa eri tutkintojen antamia ammatillisia valmiuksia. Ammattikorkeakoulututkinto tarjoaa enemmän ammatillisia taitoja kehittäviä kursseja sekä valmiuksia liike-elämän työtehtäviin (kaikki ammattikorkeakoulututkinnot kuuluvat liiketalouden koulutusohjelmiin). Sen sijaan koulutuksen valinnainen ja yleissivistävä osuus jää melko suppeaksi.

Yliopistotutkinto tarjoaa aineopintotasolla ammatilliset perusvalmiudet, mutta ammatillisten opintojen opintoviikkomäärä on varsin vähäinen. Yliopistojen vahvuuksia ovatkin mahdollisuus jatkaa alan opintoja sekä opintojen laaja-alaisuus ja erikoistumismahdollisuudet. Yliopistotutkinto antaa mahdollisuuden koota tutkintokokonaisuuden, jolla valmistunut voi markkinoida itseään sekä henkilökohtaisilla ominaisuuksilla että jonkun usean alan erikoisosaamisella. Myös mahdollisuus laajan yleissivistyksen hankkimiseen on hyvä – yliopistotutkinnon opintoviikoissa ei ole ylärajaa.

On mielenkiintoista seurata, miten kirjastojen ja muiden informaatioalan työpaikkojen rekrytointipolitiikka kehittyy, kun ammattikorkeakoulut ja uudet ammattikoulutuksen tutkinnot vakiinnuttavat paikkansa. Myös työnantajien hakuilmoituksissaan asettamat ”julkiset” ammatitaitovaatimukset ja se, mitkä kriteerit henkilöstön valintatilanteessa todella painavat, olisi kiinnostava, mutta myös arkaluontoinen selvitystyön aihe.

Hyväksytty julkaistavaksi 15.2.2004.

Viitteet

¹Yksityiskohtainen taulukko löytyy osoitteesta <http://www.info.uta.fi/julkaisut/vertailutaulukko.xls>.

²k&i –lyhennettä olen käyttänyt tässä selvityksessä tarkoitamaan informaatioalan ammatillisia ja teoreettisia valmiuksia antavia opintoja

³julkaisemattomia englanninkielisiä monisteita, käännös englannista suomeen RA

Lähteet:

Aaltonen, R. Koulutusohjelmat vertailussa. TaY, 2003 (tekstit+liitetäulukko)

<http://www.info.uta.fi/julkaisut/selvityksia.html>

Ammatillisen peruskoulutuksen opetussuunnitelman ja näyttötutkinnon perusteet, liiketalouden perustutkinto, merkonomi / Informaatio- ja kirjastopalvelujen koulutusohjelma. Opetushallitus 2000. <http://www.edu.fi/julkaisut/maaraykset/ops/liiketalous.pdf>

Evaluation of media and communication studies in Higher education in Finland. Publications of the higher education evaluation council 7: 2002. <http://www.kka.fi/julkaisut.lasso>

Ginman, M. Forskning och utbildning för professionell informationskompetens. Tietopalvelu 16(2001): 5, 11-12.

Huotari, M-L. Informaatioammatit yhteiskunnan murroksessa – muutosko pysyvää? Informaatio-

tutkimus 18(1999): 4, 97-102.

Kekki, K. Kirjastoalan ammatillinen peruskoulutus Suomessa. <http://www.minedu.fi/opm/kulttuuri/kirjastot/kmka.html>

Kirjastolaki ja –asetus (<http://www.finlex.fi>)

Laaksovirta, T. Tiedettä ammattikäytännössä – ammattikäytäntöä tieteessä. Informaatiotutkimus 19(2000) : 1, 15-20.

Larjovuori, R-L. Yhteiskuntatieteellisen koulutuksen imagokartoitus. TaY 2002. <http://www.uta.fi/projektit/yhtis/larjovuori.pdf>

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. <http://www.oamk.fi>, ks. myös <http://www.oamk.fi/opinto-opas/2002-2003/koulutusohjelmat/koulutusohjelmajohtaja:jorma.niemitalo@oamk.fi>
Oulun yliopisto, informaatiotutkimuksen laitos http://syy.oulu.fi/laitoksen_johtaja:maiialeena.huotari@oulu.fi

Seinäjoen ammattikorkeakoulu <http://www.seamk.fi/kaupanala/kirjastojatietopalvelu.htm> koulutusohjelmavastaava: pirkko.vuorela@seamk.fi

Tampereen yliopisto, informaatiotutkimuksen laitos <http://www.info.uta.fi> laitoksen johtaja: reijo.savolainen@uta.fi

Turun ammattikorkeakoulu http://neon.turkuamk.fi/kirjasto_ja_tietopalvelu.cfm koulutuspäällikkö aulikki.holma@turkuamk.fi

Åbo Akademi, Institutionen för informationsförvaltning <http://www.abo.fi/fak/esf/bii/> laitoksen johtaja: Mariam Ginman, mginman@abo.fi